

„Mladučká jubilantka“

(10 rokov Čakanky, n. o.)

Devätnásty marcový deň je známy väčšine z nás, pretože v tento deň oslavujú svoj sviatok nositelia biblického mena Jozef. 19. marec je pamätným tiež pre Čakanku, neziskovú organizáciu, ktorá si zapísala do knihy narodení či zrodu rovnaký dátum – **19. marec 2008**. Odvtedy uplynulo 10 rokov. V živote človeka zdanlivo málo, ale uvedomme si koľko na svojej ceste životom prejde malý človečik a koľko sa za 10 rokov naučí. Rovnako by sme sa mohli spýtať, ako rástla a čo vytvorila Čakanka, n. o., za desať rokov svojej oficiálnej existencie?

Svoje prvé stopy do diania všeobecne prospešných služieb Čakanka, n. o., vtlačila mnoho rokov predtým, keď sa rozhodla vzdelávať, vychovávať a rozvíjať telesnú kultúru prostredníctvom **Diskokilometra 24. júna 1981**. Diskokilometer nezostal dlho sám, o niekoľko rokov mu pribudol súrodenec – **Zoborský silvestrovský beh**. Prvýkrát bežci dobehli na Pyramídu pod Zoborom **31. decembra 1988**.

Diskokilometer

Je beh na 1000 m, ktorého sa môžu zúčastniť malí aj veľkí, ženy a muži, amatéri aj profesionáli. Jeho cieľom je propagovať beh ako

prostriedok udržania dobrého fyzického zdravia, ako spôsob aktívneho oddychu a rozvíjania priateľstva i ako cesta ku generačnému zblížovaniu detí,

rodičov a starých rodičov. Od iných behov sa odlišuje svojou nezabudnuteľnou a unikátnou atmosférou spájajúcou športové zápolenie a hudbu. Za obdobie svojej existencie získal mnoho milovníkov behu a aktívne športujúcich ľudí.

Zoborský silvestrovský beh

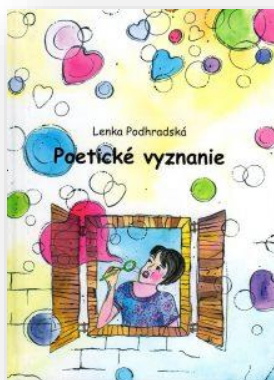
31. december je dňom veselých osláv, rekapitulácie uplynulého času, ale aj dňom mnohých športových podujatí. Tento deň sa zapísal ako dátum počiatku Zoborského silvestrovského behu v roku 1988. V súčasnosti má za sebou **30 úspešných rokov** a každý bol jedinečný a neopakovateľný počtom zúčastnených bežcov a turistov, počasím a scenériou, náročnosťou vytvorenou prírodnými podmienkami. ZSB sa stal unikátnym aj symbiózou histórie, archeológie a športu. O koľkých športových podujatiach môžeme povedať, že sa realizujú na historicky a archeologicky cennom území? ZSB je jedinečný tiež tým, že vytvára symbiózu histórie, archeológie a športu. Každý ročník symbolizuje plaketa, ktorá predstavuje nejaký artefakt z dávnej minulosti. Pre mnohých pretekárov je ZSB najobľúbenejším bežeckým podujatím v kalendárnom roku. O príťažlivosti ZSB svedčí aj zvyšujúci sa počet bežcov. ZSB láka športovcov svojou náročnosťou a komplexnosťou: ukáže duševnú, telesnú aj vôľovú pripravenosť športovcov.

Vydavateľská činnosť

Svoju vydavateľskú činnosť začala Čakanka, n. o., už v roku 2006, keď vyšla básnická zbierka Milana Vinca Částu ... a Láska preletela neďaleko a roku 2007 kniha básní Večná láska k Dorothy Tuwak. Odvtedy v Čakanke vyšlo **20 zaujímavých kníh**: zbierok poézie, poviedok, spomienkových kníh, preklady do slovenčiny a iných jazykov, ale aj literatúra faktu. Čakanka, n. o., vytvorila

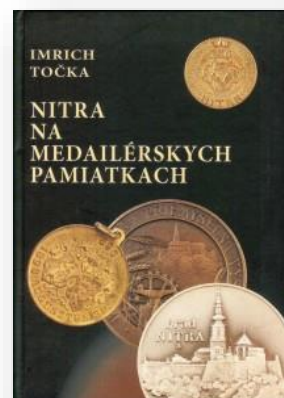
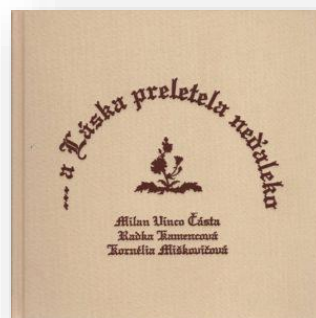
priestor pre známych slovenských autorov, akými boli **Laco Zrubec**, nadšený objaviteľ zabudnutých osobností, (Slávni Slováci sveta, Dedinka v údolí, Poznáš svoj rodokmeň?) a **Marína Čeretková-Gáľová**, ktorej vydala poslednú zbierku poviedok (O tebe a o mne). V Čakanke vydal svoje nevšedné knihy z regionálnej histórie **Imrich Točka** (Zo starej Chrenovej veselo i vážne, História ochotníckeho divadla v Nitre – Chrenovej, Nitra na medailérskych pamiatkach). Čakanka, n. o., venuje pozornosť aj **prekladovej literatúre** a z jej „dielne“ si našla cestu k čitateľom zbierka **Velimira Chlebnikova** Modré nebo mihotavých krídiel v preklade Milana

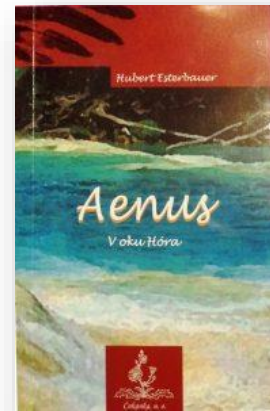
Vinca Částu a Janky Svítkovej a román rakúskeho autora **Huberta Esterbauera** Aenus V oku Hora v preklade Jany Bestvinovej. Vydavateľstvo nezabúda ani na mladých autorov, ako sú **Lenka Podhradská** (Poetické vyznanie) a autorka pôsobiaca vo Veľkej Británii **Eleni Cay** (Záchvevy motýľa v digitálnom čase). Svoje knihy zverili vydavateľstvu Čakanka, n. o., aj **Ludovít Čutrik** (Sága slovenskej dediny, 5. diel, prvá časť Nádej) a **Jozef Hudec** (Život na pokraji mesta).

Čakanka, n. o., si všíma rovnako mladú aj staršiu literárnu generáciu spisovateľov a amatérov. Aby sa nezabudlo na život na Zobore v minulosti, publikovala **kolektívne dielko** Spomienky Zoborčanov.

V Čakanke vyšli všetky pozoruhodné básnické zbierky **Milana Vinca Částu**. Copyright v USA na básnickú zbierku ...a Láska preletela neďaleko autor získal v roku 2004 a jej prvé vydanie vyšlo v Čakanke, n. o., v roku 2006. Knihu ilustroval Ján Svítek. Druhá kniha básní Večná

Láska k Dorothy Tuwak nasledovala krátko po nej v roku 2005 a v roku 2007 si čitatelia mohli prečítať tieto verše vo francúzskom preklade PhDr. Anouk Jeannon a PhDr. Janky Svítkovej pod názvom *Amour éternel pour Dorothy Tuwak*. Na ilustrovaní knihy sa podieľal opäť Ján Svítek. V roku 2009 sa k čitateľom dostala kniha Imricha Točku a kol. nazvaná *Zo starej Chrenovej veselo i vážne*, ktorej zaujímavosťou bol autorov cyklus básní o vzťahu k rodisku a o živote na vidieku s utipnými ilustráciami Jána Svítka. V tom istom roku vyšla aj kniha *Hra Lásky*. Zahŕňala a dopĺňala prvé samizdatové zbierky (*Hra Lásky*, *Plachá Láska*, *Láska na perách usína*), ktoré boli vydané v rokoch 1968 až 1977. Je obohatená o fotografie diel doc. akad. sochárky Gabriely Gáspárovej-Illéšovej a kresby Jána Svítka. V roku 2010 sa z vydavateľskej dielne Čakanky vydalo na cestu k čitateľom 2. upravené vydanie knihy *Z hlbín Lásky* obohatené o ilustrácie českého výtvarníka Mgr. Pěmysla Povodru a Jána Svítka. V roku 2013 vyšiel prvý anglický preklad knihy *...a Láska preletela neďaleko* pod názvom *...and Love flew near* od Marcey Greer. Zbierku editoval Kelly Greer, ktorý je aj autorom ilustrácie na obálke knihy. V tom istom roku kniha bola predstavená kanadským čitateľom. Dôkazom autorovej tvorivosti je zbierka básní s názvom *Tá láska Život*, ktorú Čakanka predstavila čitateľom v roku 2014. Milovníci poézie, okrem krásnych veršov, v nej našli ilustrácie doc. akad. sochárky Gabriely Gáspárovej-Illéšovej, Josefa Černého, Jána Svítka a Mgr. Přemysla Bojara Povodru. Po anglickej podobe básní z knihy *...a Láska preletela neďaleko* sa v roku 2015 dostal do rúk čitateľov tiež francúzsky preklad tej istej zbierky *...et l'Amour a traversé non loin* v preklade PhDr. Janky Svítkovej a Mgr. Georges de Clercq. Doteraz posledným prekladateľským počinom Čakanky, n. o., sú preklady básnickej zbierky *...a Láska preletela neďaleko* do čestiny s názvom *... a Láska proletěla nedaleko* od MUDr. Radky Kamencovej a do maďarčiny *... S a szerelem nemessze szált* od MUDr. Kornélie Miškovičovej. Preklady vyšli spolu s 2. slovenským vydaním a kniha je ilustrovaná Josefom Černým. Okrem zbierok básní vyšla v Čakanke biograficko-spomienková kniha *Jubilant Milan Vinco Částa k jeho životnému jubileu (60. narodeninám)*.

Hoci vydavateľská činnosť Čakanky, n. o., nie je rozsiahla, predsa sa usiluje predstaviť verejnosti diela autorov, ktorí síce nestoja v centre pozornosti médií, ale svojou tvorbou obohacujú ľudské poznanie a prispievajú k pestrosti a bohatstvu tvorby v nitrianskom regióne i na Slovensku.

Slová a tóny

*Je názov podujatia, ktoré spája slovesné a hudobné umenie, aby verejnosť obohatilo o poznanie významných osobností minulosti, ktoré žili na našom území a na ktoré sa často zabúda. Vzniklo 11. 11. 2007 na počesť grófkky **Márie Henriety Chotekovej**, ktorá sa venovala nielen pestovaniu ruží a svojmu rozáriu, ale v mladosti aj divadlu, neskôr vzdelávaniu a pomoci obyčajným dedinským ľuďom. V rámci tohto cyklu Čakanka, n. o., predstavila dielo **Velimira Chlebnikova**, tvorbu **Karola Spišáka**, sochárske dielo **Alojza Štróbla** a sprostredkovala zaujímavé poznatky o rode **Brunsvikovcov** a **Chotekovcov** pôsobiacich v Dolnej Krupej.*

Literárna cena Čakanky, n. o.

Rozvíjať literárnu tvorbu, viesť mladých k slovesnému umeniu, zviditeľňovať začínajúcich a neznámych autorov, ale vytvoriť priestor aj pre skúsených tvorcov je cieľom literárnej súťaže Čakanky, n. o., ktorá sa zrodila v roku 2010.

Odvtedy sa do súťaže zapojilo veľa autorov poézie i prózy z celého Slovenska, Českej republiky ba i z Kanady. Súťaž vytvára priestor pre konfrontáciu básnickej aj prozaickej tvorby. Medzi ocenenými autormi v oblasti poézie môžeme spomenúť: **Pavla Siku, Richarda Senčeka, Zuzanu Martiškovú, Drahomíru Pechočiakovú, Eleni Cay, Milana Hodála;** v oblasti prózy sú to: **Imrich Točka, Marína Čeretková –**

Gáľlová, Vanessa Jóriová, Ľudovít Čutník, Drahomíra Pechočiaková, Zuzana Martišková, Radka Kamencová, Lenka Podhradská, Kelly Greer a mnohí iní.

Výstavy

Výtvarné a slovesné umenie majú k sebe veľmi blízko. Ak sa ponoríme do minulosti výtvarného umenia, zistíme, že veľa výtvarných diel bolo inšpirovaných literárnymi dielami, ale stretneme sa tiež s opačnou inšpiráciou. Ilustráciu by sme ani nemuseli spomínať, pretože je prirodzenou súčasťou veľkého množstva kníh nielen minulých storočí, ale aj súčasnosti. Čakanka, n. o., vo svojej vydavateľskej činnosti necháva veľký priestor pre výtvarníkov. Každá z vydaných kníh poézie a prózy bola ilustrovaná.

Jedným z výtvarníkov, ktorý sa podieľal na ilustráciách poetických kníh Milana Vinca

Částu, je český výtvarník Josef Černý. 13. januára 2018 sa dožil 75. rokov. Pri príležitosti jeho životného jubilea, Čakanka, n. o., v spolupráci s Mestom Nitra usporiadala výstavu jeho výtvarných diel v nitrianskej synagóge. Podobnú výstavu pripraví Čakanka, n. o., pre Jána Svítka v roku 2019 pri príležitosti 60. narodenín.

Desať rokov života Čakanky, n. o. Desať rokov rôznorodých a zaujímavých aktivít, umeleckých zážitkov, nevšedných stretnutí, nezabudnuteľných rozhovorov, športových výkonov... Šport a umenie, hudba a slovo, tvorivosť a harmónia, krása a priateľstvo; to všetko snúbi Čakanka, n. o. Je to málo, veľa? Všetko preoseje spravodlivé sito času...

Nech je Čakanka, n. o., stále mladá svojim zameraním a elánom, nech rozvíja duchovné a kultúrne hodnoty, nech mení človeka na vnímavú duchovnú bytosť, ktorá svojou prácou, pokorou, vďakou a láskou naplní svoje bytie na modrej planéte.

A na záver:

Činnosť Čakanky, n. o., by nebola možná bez mnohých dobrých priateľov a spolupracovníkov. Čakanka, n. o., úprimne ďakuje **Mestu Nitra, ZUŠ Jozefa**

Rosinského v Nitre, Literárnemu klubu Janka Jesenského v Nitre, SNM Hudobnému múzeu Kaštieľ Dolná Krupá, TJ Stavbár Nitra, Špecializovanej nemocnici Zobor, n. o., a CKVB – Městská knihovna v Blatnej za nezištnú pomoc a dlhoročnú tvorivú spoluprácu.